

**Munt en penning : opwekkende rede gehouden in de openbare
vergadering van de Afdeeling Rotterdam van het
Nederlandsch Bijbelgenootschap op zondag 5 november 1882
in de Prinsenkerk te Rotterdam**

<https://hdl.handle.net/1874/234409>

MUNT EN PENNING.

Nederlandsch Zendelings

OPWEKKENDE REDE,

gehouden in de Openbare Vergadering van de

AFDEELING ROTTERDAM

VAN HET

NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP,

op Zondag 5 November 1882,

IN DE PRINSENKERK TE ROTTERDAM,

DOOR

Ds. H. VAN DE HAGT,

predikant bij de Ned. Herv. Gemeente te Rotterdam.

TE ROTTERDAM BIJ M. WYT & ZONEN.
1882.

UB-ZUID
PKE
50

11
2
NEDERL. ZEEW. IND.
OEGSTIGEEST

mm 10786

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK UTRECHT

3451 1646

PRE 50
Nederlandsch Zendelinggenootschap.

MUNT EN PENNING.

OPWEKKENDE REDE,

gehouden in de Openbare Vergadering van de

AFDEELING ROTTERDAM

VAN HET

NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP,

op Zondag 5 November 1882,

IN DE PRINSENKERK TE ROTTERDAM,

DOOR

Ds. H. VAN DE HAGT,

predikant bij de Ned. Herv. Gemeente te Rotterdam.

TE ROTTERDAM BIJ M. WYT & ZONEN.
1882.

Bibliotheek
NEDERL. ZENDINGSGE-
OEGSTREE

GEZONGEN :

Psalm 119 : 65, 72.

Gezang 55 : 1.

Psalm 100 : 1, 4.

M. H.

Prof. F. MAX MÜLLER beweerde in de eerste zijner zeven lezingen „over den oorsprong en de ontwikkeling van den godsdienst, nagegaan in de godsdiensten van Indië,” ten jare 1878 gehouden in de Kapittelzaal der Westminster Abdy, dat, indien wij hooger opklimmen dan de tijden, waaruit letterkundige overblijfselen tot ons zijn gekomen, — als wij de diepste lagen der menschelijke gedachte onderzoeken, — wij in de ruwe erts, dat gemaakt was, om als oudste munt of rekenpenning van den menschelijken geest te dienen, de aanwezigheid van godsdienstige bestanddeelen bespeuren kunnen.

De overzetter dezer lezingen in onze taal, Dr. A. H. RAABE, voegde in een noot tot deze uitspraak toe: de vorm, waarin M. MÜLLER hier zijn gedachten gekleed heeft, wellicht al te poëtisch, eischt toch wel geen verklaring. Men beschouwe die munten of penningen als de geluiden, waarop de geest, door hun een bepaalde beteekenis te geven, zijn stempel drukte.

Munt en penning hadden door alle eeuwen heen den volkeren iets te zeggen. Zij getuigen zoowel van vooruitgang in kunsten en wetenschappen, van vooruitgang in de bearbeiding der metalen, als van den eisch om aan een ieder het zijne te geven. Doch het op de oppervlakte

uitgedrukte beeld spreekt daarenboven van feiten in de geschiedenis der natiën, die ons herinneren aan daden van roem en glorie, en ons heenwijzen naar beginselen, die deze munten en penningen deden slaan.

Het recht van penningen te munten was oudtijds aan de doorluchtigste geslachten van Rome vergund. Doch ouder dan dit muntrecht is het gebruik der muntstukken. Bezigde men in Voor-Azië het zilver eerst in ruwe stukken, welker waarde bepaald werd naar de zwaarte, het gewicht, wij vernemen uit Genesis XXIII : 16, dat ABRAHAM aan den Hethieter EPHRON het zilver toewoog voor het stuk land, hetwelk hem tot begraafplaats moest dienen, en dat dit geld bestond in „sikkelen onder de kooplieden gangbaar,” d. w. z. gelijk de Hoogleeraar KARL FRIEDRICH KEIL in het Handboek der Bijbelsche Archeologie verklaart, in stukken zilver van het gewicht eens sikkels, die voor het gebruik in den handel voorzien of gemerkt waren met een teeken, dat het gewicht er van aanduidde.

Waarschijnlijk is deze gewoonte van merken afkomstig van de Phoeniciërs, en bezigden de Israeliten dit soort van geld tot aan de Babylonische ballingschap, toen de Babylonische en later de Persische munt wijziging bracht, zoodat in geschriften na de ballingschap uitgekomen, de geldsommen volgens dariken worden berekend.

Die munten dragen dus voor den Israeliet de herinnering aan overheersching of aan verkeerden onder den vreemde met zich. Het gebruik van Grieksch-Syrisch geld spreekt van eene andere heerschappij, totdat de Makkabeër SIMON, nadat hij het juk der Syriërs had afgeworpen, in het jaar 143 v. Chr. begon heele en halve sikkelen zilvers te doen slaan, terwijl in het vierde jaar der bevrijding het muntrecht door ANTIUCHUS VII werd bekrachtigd. 1 Makk. XV : 6.

Het schijnt dat men toen ter tijde het Grieksche geld

niet geheel heeft kunnen verdringen, hetgeen blijkt uit de namen Staters en Drachmen, die in de tijden des N. Testaments van muntstukken werden gebezigd.

Ook de Herodessen hebben munten laten slaan, evenzoo deed BAR-COCHBA. De palmboom, de enkele of drievoudige korenaar, de druiventros op de munten van Israel te vinden, zijn zinnebeelden in het land daar de palmboom groeide, — de landouwen het brood niet onthielden, al kende men vruchtbare en minder vruchtbare jaren, — de steenrotsen, den wilden honing in de kloven aanboden ter veraangenaming van hen, die vroolijk neêrzaten onder wijngaard en vijgenboom.

Hebben die teekens op de munten eene gedachte uitgesproken of heeft men eene gedachte door die teekens zoeken te bewaren, in nog sterker mate spreken die gedachten zich uit in de penningen van later tijd.

Wat zeggen zij ons voor de Bijbelverspreiding? Gewis zeggen zij ons iets. Tot die verklaring heeft des Heiland's woord, na het zien van eenen hem gebrachten penning, ons vrijheid gegeven.

Nog immer mogen wij zijn vraag herhalen:

Lukas XX : 24a.

Toont mij een penning.

Welke penning of munt dan ter hand wordt gesteld, steeds zullen beeld en opschrift herinneren: vergeet uwen Bijbel niet, blijft de kracht van Gods Woord erkennen, helpt den zegen der Schrift verspreiden.

Munt en penning getuigen voor de verspreiding van den Bijbel.

- I. dat zegt de Bijbel zelf;
- II. dat spreken de penningen der vaderen;
- III. dat roepen de munten van heden ons toe.

I. Eenige der ontwikkelde en studeerende jongelingen van de scholen der Farizeën zijn tot den Heiland gezonden met het plan om Hem te verstrikken in Zijne rede. Het gevolg van het gesprek na hun komst bij den Zaligmaker is, dat Hij vraagt: toont mij een penning. Als deze is gebracht verlangt Hij van hunnen mond te vernemen, wiens het beeld en het opschrift is door den penning gedragen.

Die penning in hun hand geeft getuigenis en wijst hen op het noodzakelijk antwoord: geeft den Keizer dat des Keizers is, en Gode dat Gods is.

Dit antwoord was eene terechtwijzing, maar ook eene terugwijzing, in de afwijzing der verzoeking ligt eene onderwijzing opgesloten. Hun lust was niet Gode te geven hetgeen Godes is.

Die onderwijzing des Heeren is nog noodig. Dikmaals zoeken menschen vele vonden, om zich van dit geven te onttrekken.

Men klaagt dan over den tijd; en bij de behoeften des daags, bij de opvoering der gevorderde uitgaven rest zoo weinig, zooal iets, voor de zaak des Heeren, welker vertakkingen met den dag vermenigvuldigen.

Indien rijken en minder bedeelden met goederen bij het aanschouwen van onze geldstukken, telkenmale deze uitspraak in de gedachte hadden, zij die in elken stand de dagelijksche weelde hun vermaak achten, zouden van veel kwaad worden teruggehouden.

Indien op den rustdag de Gemeente bij de openlijke samenkomsten in de gelegenheid wordt gesteld tot liefdadigheid, zie de linkerhand niet hetgeen de rechterhand doet. Doch aarzelt men niet dit gebod te overtreden, men bezie het muntstuk dan goed, want er staat op geschreven: geeft Gode hetgeen Gode toebehoort.

Velen lezen dit op de munten en penningen niet. Opdat

zij het er op leeren lezen is noodig, dat het Bijbelboek tot hen gebracht worde. In dien Bijbel wordt de weg aangewezen om te komen tot het geven aan God, hetgeen Godes is.

Is Godes het goud en het zilver, Hij geeft het aan een iegelijk naar zijn welbehagen zóó, dat ieder ontvangt ten einde met gaven Gode dank te betalen. Daarin wordt het hart beproefd of het voor den Allerhoogste, dan wel alleen voor zich zelf klopt. In het tekstverband scheidt de Heiland de maatschappelijke en geestelijke roeping van den burger van het Koningrijk Gods niet. De penning herinnert, dat het een moet gedaan worden, en het ander niet moet worden nagelaten.

Men klaagt over ongerechtigheden van den tijd, over een zucht bij velen om aan anderen te onttrekken hetgeen eens anderen is, welnu, wil men dien kanker, die zelfs onder een godsdienstigen vorm in Israel ten dage des Heilands niet ontbrak, bestrijden, men brenge die leden der maatschappij in kennis met deze uitspraak des Heilands door hun den Bijbel aan te bieden, opdat onder Gods zegen de oogen mogen opengaan voor die zonde des tijds.

Men klaagt over de ongerechtigheden van den Mahomedaan, over de gruwelen der heidenen, welnu, brenge men aan hen den Bijbel in de sprake des volks. Gewis zou er ook bij andere volken meer Gode geven zijn hetgeen Godes is, indien zij, die naar Christus genoemd worden, toonden in zichzelf te veroordeelen, hetgeen zij in anderen niet prijzen kunnen.

Men spreekt van achteruitgang in hetgeen de Bezittingen van Oost en West jaarlijks moeten opleveren. Maar wat klaagt men? Heeft men ook aan die volkeren opgebracht, hetgeen de Heiland als een verschuldigd batig saldo voor hen vraagt? In de taal van vele volken werd de Bijbel,

of een deel des Bijbels, overgezet, doch waar is het voldoende aantal mannen, wier handen geschraagd worden, om dat Bijbelboek te brengen?

In onze stad wordt veel gedaan tot verspreiding des Bijbels, maar geschieden alle dingen door ieder met den lust en de toegenegenheid des harten, welke tot getuigenis dwingt: zij gaven zich Gode?

De Romeinen meenden dat de volken, die de munt bezigden, dragend het Romeinsche merk, aan hen onderworpen waren. Ook de christen draagt een merkteeken aan het voorhoofd. Indien wij belijden verlorene, maar gevonden penningen van het Koninkrijk Gods te zijn, zoo zullen wij ons gaarne ten dienste gesteld zien van des Heeren zaak, en wel, naarmate meerdere talenten in ons gelegd worden, ook tot meerderen zegen.

De felste Bijbelbestrijders zijn zij, die den naam van Christus noemen en geen afstand doen van de ongerechtigheid, gelegen in het niet medewerken tot verspreiding des Bijbels.

Er bestaat een verduisteren, een besnoeien, een vervalschen van munt en penning, welke door de wereld niet veroordeeld wordt, doch welke God ziet. Toont mij den penning doelt ook op hen, die zich aan dit vergrijp aan Gods ordonnantie schuldig maken. God kent het Abels-, maar ook het Kaïns-hart; de geest van Annanias en Safira is voor Hem niet verborgen.

In plaats dat de palmboom op de munten Israel zou hebben opgewekt, om met den palmtak des vredes te komen, opdat alle geslachten des aardbodems gezegend zouden worden, omreisde men stad en land om een Jodengenoot te maken, maar daarna maakte men hem tot een kind der hel.

In plaats dat de korenaar en wijntros zou doen spreken van de geestelijke en tijdelijke zegeningen, verbonden aan den dienst Gods naar den Woorde Gods, werden niet de

boeken van Mozes en de Profeten dierbaar gemaakt, maar waardeerde men de verklaringen der Schriftgeleerden met gebod op gebod, regel op regel, en het zwaarste der Wet werd vergeten: God lief te hebben bovenal en den gewonden op den weg niet voorbij te gaan.

Al was nu de penning der vreemden in plaats van eigen munt getreden, ook die munt der vreemden zei: geeft Gode hetgeen Gods is, d. i., verkondigt den volke het heil van Sion, en laat lezen hetgeen geschreven staat in de gewijde bladen.

Menige oude Bijbelvertaling getuigde van de behoefte der volken, om den Bijbel, voor zoover die bestond, te bezitten.

Dat velen in vroeger en later eeuw Gode niet gaven, wat Hem toekwam, heeft zijn oorzaak in het ongeloof; niet zoozeer in het ongeloof der ongeloovigen, maar meer in het ongeloof der zich geloovig noemenden. Indien wij de geschiedenis van menig muntstuk konden beschrijven, en op elke munt of op elken penning een merk werd gedrukt, zoo zij gebruikt werden tot eene Gode geheiligde zaak, en in het bijzonder tot de Bijbelverspreiding, wij vreezen dat men duizende stukken zou aantreffen, die menig kenmerk voor uitgave tot zondigen konden dragen, maar geen enkel merk ter herinnering van toewijding aan God.

II. Hetgeen de Heere zegt van de Romeinsche munt, zegt Hij ook van onze munten.

Moest de haan op den Gouden Ridder niet tot waakzaamheid hebben opgewekt? Spreekt het omschrift niet even als op den Zilveren Ridder van Concordia, die de kleine dingen doet groeien; brengt dat opschrift niet 1 Cor. XII : 25 voor den geest?

Al zoeken wij nu niet met sommigen, de min christelijke idéé der Staten bij het doen slaan van den Staten Gulden vroom te vertolken, door het boek waarop de arm der

heidensche Godin Pallas rust, tot een Bijbel te verwerken, toch is het niet te stout te verklaren, dat èn de munten dier tijden, èn het grootste deel der penningen door onze vaderen nevens die munten geslagen, getuigen voor de verspreiding des Bijbels.

Zelfs de rekenpenning van 1574 met het heidensche beeld herinnert ons, evenals het muntstuk met het beeld van den heidenschen Keizer, des Heilands toepassing.

De wijding der penningen en munten bestaat bij den Protestant niet daarin, dat de zegenende priesterhand zich over hen heeft uitgestrekt, of dat zij met wijwater of zogenoemd heiligen beeld en heilige relik in aanraking zijn geweest, doch dat zij, evenals door de weduwe, die al haren leeftocht in de offerbus wierp, den Heere van harte zijn opgedragen.

Is ons offer den Almachtige van harte opgedragen, dan is het de lust met allen, die den Heere God vreezen, te getuigen van den weg, waar langs men tot dien toestand kwam. Zoo deden onze vaderen in den penning, geslagen in den tijd der liefelijke samenwerking onzer gewesten, na de inname van Breda in 1590. Een kolom, geschraagd door zes handen, rust op een boek, en uit het opschrift, dat er bijstaat, uit het woord religio, mag men opmaken, dat hier waarlijk de Bijbel wordt bedoeld. De beschrijver onzer vaderlandsche historiepenningen, G. VAN LOON, wijst op dat boek, als den grondslag der Hervormden.

Helaas, velen der Hervormden rusten niet op dat Bijbelboek, maar op het boek der wetenschappen, dat de wulpsche arm van het Pallasbeeld op den Staten-Gulden tot steunsel dient. Indien de kracht van den Bijbel meer erkend werd, indien de Hervormden samenstemden in den eenigen grondslag tot rustpunt te kiezen, indien zij waarlijk dat Bijbelboek beschouwden als de draagster van Gods Woord, in

huis en hof, bij vriend en vreemd, bij burgers en uitheemschen, de belangstelling voor het Nederlandsch Bijbelgenootschap zou grooter zijn.

Of is men, geen lid of begunstiger zijnde van het Nederlandsch Bijbelgenootschap, wellicht lid of begunstiger van het Britsch en Buitenlandsche Bijbelgenootschap? Wij eerbiedigen die keuze! Wellicht werkt men, geen lid zijnde van een der genoemde Bijbelgenootschappen, op eene andere wijze aan de verspreiding des Bijbels. Uw arbeid zij rijk gezegend! Doch, indien wij van menige zijde hooren klagen over gemis aan belangstelling in ons Vaderland voor de verspreiding des Bijbels, dan geeft dit ons iets te denken. In het Bijbelboek is het zwaard des Geestes gegeven, hetwelk is Gods Woord, dat van eene verdere overwinning der wereld getuigt, dan door den Mahomedaan gedroomd wordt.

Spreekt de oude penning niet van heerlijke dingen, indien wij lezen: *auxilium nostrum in nomine Domini*, d. i. onze hulp is in den Naam des Heeren. De uitroep staat rondom de Hollandsche maagd, rustig neêrgezeten in den Hollandschen tuin, terwijl haar vinger heenwijst naar de Zonne der Gerechtigheid boven haar hoofd opgegaan. Zoo wordt ons gezegd: vergeet uwen Bijbel niet.

Onze vaders hadden in bange tijden de kracht van het Bijbelboek en van de uitspraken in het Bijbelboek te vinden, eraan.

Zoowel de strooi- als de legpenningen, de rekenpenningen als gedenkpenningen getuigen: Gods Woord blijft in der eeuwigheid. Leest het M. H. op de penningen van 1578, hetgeen Ps. 37 : 5 doet hooren: vertrouw op den Heere, Hij zal het maken, — en aan de keerzijde Ps. 86 : 10: Gij alleen zijt God en doet wonderwerken. Doch vergeet niet uw oog te slaan op dien van 1596 met

de afbeelding van het schipbreuk lijdende Spaansche vloot bij Finis Terrae. Omhoog staat de naam Jehova in een heldere wolk, en in den rand vindt men de woorden die de Heiland tot Saul zeide: wat vervolgt gij mij. Laat mij toe u even den penning te toonen van 1598 op ABRAHAM ORTELS. Aan de eene zijde staat de beeltenis van den Antwerpenaar, maar aan de andere zijde een gekronkelde slang, kruipende door een stapel boeken, terwijl hij den aardbol in zijn hoofd draagt; en daarom staat in de Grieksche taal: dwaasheid bij God. De zin is deze: ofschoon ORTELS de aarde beschrijvende, allerlei boeken van menschelijke wijsheid met eene bijzondere voorzichtigheid, daar de slang het zinnebeeld van is, zoodanig had doorkropen, dat hij de kennis van den ganschen aardbodem genoegzaam in zijn hoofd bevatte, zoo was echter deze uitgestrekte wetenschap, even als alle wijsheid dezer wereld, volgens het gemelde opschrift, dwaasheid bij God.

Nog schooner getuigenis, om de waarheid van den Bijbel te doen kennen, geeft de penning van 1599, die aan de eene zijde het verschanste leger van MAURITS vertoont, gedekt door een stroom en tevens door een schild, dat een Engel boven die legerplaats vasthoudt, terwijl de gewijde spreuk tot randschrift dient: onder Zijne vleugelen zult gij betrouwen, Zijne waarheid is een rondas en een beukelaar.

Of wil men Nieuwpoorts slag in 1600 zich voorgesteld zien in de penningen van dit jaar, het randschrift is in het Latijn: dit is het werk des Heeren der Heirscharen. De Zeeraad van West-Friesland herinnert in 1598 door sacra anchora Christus, d. i. Christus is ons plechtanker, op de penningen te doen slaan, dat zij, die stormen der Indische oorden op hunne schepen hadden te doorstaan, in den tijd des gevaars in Christus hun eenig plechtanker bezaten.

In de bange dagen van 1595 is het de Admiraliteit van Zeeland, die op den penning het schriftwoord plaatst, Ps. 20 : 8, deze op wagens en die op paarden, maar wij op den Naam des Heeren onzes Gods.

Maar zien wij nog even naar den penning van het vorige jaar, het jaar 1594, waarop men Brabant neêrgekniel ziet in de gedaante eener bedrukte vrouw, houdende de handen kruiswijze op de borst, allerlei wapenen omringen haar; omhoog in de wolken is een zwaard en een geëzelzweep, beneden in 't verschieft zijn eenige opgeslagene tenten en in brand gestoken huizen. Jezaja 6 : 11 heeft haar een gebed op de lippen gelegd en haar smeeking is: usquequo Domine, d. i. hoe lange Heere.

Wilt gij daarenboven eene waarschuwing, neem dan den penning van 1593, die u een man voorstelt op een plank staande, welke rust op een bal; door middel van een stok houdt hij zijn evenwicht; om den rand is des Apostels woord geplaatst 1 Cor. 10 : 12, qui stat videat ne cadat, d. i. die staat zie toe, dat hij niet valle.

En verlangt men getuigenis van geloofsvertrouwen, men denke dan aan de penningen van 1587, met het beeld van ELIZABETH, Koningin van Engeland, zittende op haren troon, het veelhoofdig beest vertredend. Men zou aan een spotpenning denken, indien om den zoom niet de woorden waren geplaatst: wien God verdoen zal door den adem Zijns monds. Aan de rechterzijde der vorstin staat LEYCESTER, die aan de smeekelingen, de Staten van Gelderland, Holland, Zeeland, Utrecht en Friesland, den Koninklijken mantel ter bescherming aanbiedt. Aan de keerzijde ziet men, omhoog, binnen een heldere wolk den naam Jehova, en daaronder den Paus, eenige monniken en verscheidene andere Roomsche Geestelijken, met bijvoeging van kelken, toonkasten en misbrooden, door elkander tuimelen.

De woorden der Schrift bonden een hart onder den riem, het Bijbelboek leverde schoone woorden. In die woorden lag kracht. Die kracht heeft de Bijbel nog. De penningen wekken ons tot Bijbelverspreiding op.

Doch wanneer zouden wij eindigen, indien wij op dezen avond al de penningen en munten moesten overzien, die als historiepenningen onzer vaderen bekend zijn.

Mede te werken aan de verspreiding van den inhoud des Bijbels, hebben zij geacht medewerking te zijn aan de vertroosting, de bemoediging, de terechtwijzing, de blijdschap, het tijdelijk en eeuwig welzijn van anderen.

Onder de penningen zijn verscheidenen, die, even als onze Staten-Gulden, van geheel andere dingen getuigen dan van liefde tot den Bijbel. De akelige greepen uit de mythologie, de afgodische voorstellingen, getuigen van dagen, in welke velen niet gedachtig waren aan de Schrift en aan hetgeen munt en penning getuigen. Doch indien de jaren die volgden moeite en druk opleverden gedacht men aan hetgeen God voortijds had gedaan.

Gelukkig was de tijd, waarin de in bange stonden geslagene noodmunten, waarop de spreuk ontbreekt, waarin het zilver gemist wordt, die slechts waarde hadden door het merk dat waarborg gaf, voor edel metaal werden ingewisseld.

III. Onze munt is van edel metaal, de pasmunt mag getoond worden en de gedenkpenningen ontbreken aan onzen tijd niet. Beschouwe ieder in zijne woning eens rustig een exemplaar van elk onzer muntstukken.

Munt van het Koninkrijk der Nederlanden staat op den Rijksdaalder. Is die ook voor het Koninkrijk Gods, om gebruikt te worden naar den wil van den Koning der Koningen? Is die ook verkregen naar den regel van het Bijbelboek?

Wij weten, dat in de maatschappij alles kookt en woelt, dat wij als op een vulkaan leven. Dat men aan het volk den Bijbel brenge, opdat het uit dien Bijbel leere vergenoegd te zijn dat God de standen heeft ingesteld.

Doch datzelfde opschrift spreekt tot ons van de volken, die onder onze vlag leven. Die volken behooren tot ons volk; de munt bevat eene opwekking tot Evangelieprediking onder alle creaturen. Bijbelverspreiding is verbreiding des Evangelies, Bijbelgenootschappen en Zendingvereenigingen gaan hand aan hand.

Indien het ons op den gedenkdag der Kerkhervorming te doen is om de eer der waarheid, door de Hervorming gehandhaafd, dat wij dit bewijzen door den Bijbel lief te hebben, dien brengend van huis tot huis, van land tot land.

God zij met ons is de bede, die op onze munt voorkomt. Met dien God dan gearbeid en voortgetrokken. In den Bijbel staat, wanneer God met ons wil zijn en wanneer Hij zich een worstelaar betoont. Van waar in de eeuw van vrijheid en vooruitgang, het dalen in het herdenken der Hervorming te verklaren? Is niet te antwoorden: omdat men Gods Woord heeft verlaten en velen, in plaats van dien Bijbel te verspreiden, met Rome dien Bijbel aan het volk onthouden, door niet aan Bijbelverspreiding mede te arbeiden?

„Hollandia” op onze oude stuivers, had aan de keerzijde den pijlbundel met het stevig snoer omwonden. Helaas! er is veel verdeeldheid op christelijk gebied.

Men zoekt naar eenheid van muntstelsel bij verschillende natiën. Dat men de eenheid der christenen in erkenning des Bijbels als grondslag der Hervormden niet vergete.

De vraag: „toont mij een penning” leidde den Heere tot eene opmerking, welke zegt: indien uw hart recht is voor God, opent dan uwe beurs en opent dan uwe schatkamers.

Die besliste uitspraak des Heeren sluit tevens in zich de bede, om gebed op den arbeid van de Bijbelverspreiding. „God zij met ons” is reeds eene bede. Is het ook eene bede voor onze munten, opdat zij niet tot kwaden, maar wel tot Gode verheerlijkenden arbeid worden uitgegeven?

Door dat Bijbelboek is het licht der waarheid opgegaan in duizenden harten. Velen, die zaten in duisternis en schaduwen des doods, hebben zich mogen verheugen in de heerlijke tijdingen, welke de Bijbel brengt.

Geen noodmunten moeten wij wezen in het Koningrijk Gods, maar gewillige arbeiders. Indien wij den Bijbel hebben leeren kennen als een paarl van groote waardij, zoo zullen wij die waardij niet gering achten. Zoo wij den Bijbel gaarne bezitten, zal zijn prijs ons niet te hoog zijn.

Menigeen heeft zich verblijd door de gave van een handvol zilverstukken, of door een beurs met goud te ontvangen, doch die Bijbel gaat de waarde van goud en zilver, ja van kostelijke robijnen en edelgesteenten te boven.

Uitgezet zal hij winste opleveren. Geringschatten van het Bijbelboek door den een, was vaak oorzaak dat het kwam waar het tot rijken zegen werd. Dat schijnbare teleurstelling bij de Bijbelverspreiding niemand ontmoedige! Gelukkig dat niemand een Bijbel verkoopen kan, of hij moet ook een koper hebben. Men weet vaak niet hoe een muntstuk rollen kan, maar men weet vaak evenmin de geschiedenis van een Bijbel, opdat die kome, waar God dien hebben wil.

Dat de overdenking van het tekstwoord menigeen opwekke, om lid of begunstiger van het Nederlandsch Bijbelgenootschap te worden. Nog spreken munt en penningen tot ons van des Heilands woord. Dat wij opmerken en dat wij goede hoorders mogen zijn, dus die bij hooren betrachten voegen. Dat werke God door Zijnen Heiligen Geest. Amen.

VERSLAG.

*Geachte Medeleden en Begunstigers
van het Nederlandsch Bijbelgenootschap!*

De Besturende Commissie van de afdeeling Rotterdam heeft de eer U een beknopt verslag aan te bieden, van hetgeen in het afgelopen jaar in de afdeeling voorviel.

In het Bijbeldepôt waren aanwezig:

Op 1 October 1881 179 Bijbels en 1015 Testamenten.

Tot 30 April 1882

uit het hoofddepôt te

Amsterdam ontvangen 1013 " " 1704 "

Te zamen 1192 Bijbels en 2719 Testamenten.

Hiervan werden uitgegeven:

Van 1 Mei 1881 tot 30 April 1882:

aan depôthouders . . 141 Bijbels en 1261 Testamenten.

a/d. Bijbelverenigingen 161 " " 64 "

aan Zeevarenden . . 85 "

ten behoeve van godsdienstonderwijs . . 65 " " 260 "

tot uitreiking bij huwelijks-inzegeningen . 809 "

Te zamen 1261 Bijbels en 1585 Testamenten.

Evenals vorige jaren werden aan de militairen die naar Indië vertrokken, Nieuwe Testamenten uitgereikt, in het geheel 340 exemplaren.

De bijbelverspreiding aan boord der zeeschepen, geschiedde door den colporteur den Heer A. MULLER, die 85 bijbels in onderscheiden talen uitreikte.

De Thesaurier ontving: aan contributiën van de leden *f* 2360.—; van de leden der Bijbelvereenigingen voor ingezamelde gelden *f* 550.65; van de bijbeldepôts voor verkochte bijbels *f* 1139.60; aan renten van de fondsen der afdeeling *f* 2196.37; aan diverse giften *f* 86.95; een legaat van den Heer A. RUEB *f* 100.—; benevens het legaat van Mejuffrouw SCHREUDER, groot *f* 1607.—; waarvan in het vorige verslag reeds eenige melding was gemaakt.

Aan het Hoofdbestuur werd overgemaakt *f* 5106.92.

Het getal leden onzer afdeeling bedroeg, bij sluiting van het boekjaar, 471, dat der begunstigers 45, dus 18 leden meer dan in het vorig jaar.

Van de besturende commissie traden als leden af, de Heeren Mr. H. J. VAN BUREN, L. V. LEDEBOER BZN. en Ds. M. D. DEELEMAN, waarvan alleen de Heer LEDEBOER herkiesbaar was, als zijnde penningmeester onzer afdeeling.

Deze echter had verzocht om van de betrekking te worden ontheven, met het oog op zijn hoogen leeftijd. Hoewel de Commissie dit verzoek geheel billijkte, zoo zag zij toch noode een man uit haar midden vertrekken, die met lust en naauwgezetheid, de belangen van het Nederlandsch Bijgenootschap behartigde, en dat gedurende een tal van jaren.

Voorts moest nog worden voorzien in de vacaturen, ontstaan door het bedanken van de Heeren A. E. ROEST VAN LIMBURG en J. BIK.

In hunne plaatsen werden gekozen de Heeren J. J. L. MEES, A. HARTEVELT A.HZN., Ds. H. L. VINKE, Ds. C. W. VAN DER POT en E. J. DEDDES, die allen deze benoeming hebben aangenomen.

Van den nieuwen Amanuensis, den Heer W. N. VAN

DER ZWALM, kan de Commissie getuigen, dat hij met naauwgezetheid en ijver zijn betrekking vervult.

Uit het Rapport van de Centrale Vergadering blijkt, dat door de verschillende Bijbelverenigingen werden uitgereikt:

132	Bijbels	royaal 8°	formaat.
29	"	klein	"
59	Nieuwe Testamenten.		
5	Oude	"	
3	Luthersche bijbels.		

Te zamen 228

en tevens 17 bons voor gezangboeken.

In de maand Mei en Juni geschiedde de gewone jaarlijksche wijking, tot het aanwinnen van leden en begunstigers voor het Bijbelgenootschap en tot het inzamelen van giften voor Bijbelgenootschap en Zondagscholen.

21 leden en 5 contribuanten werden aangewonnen, terwijl de inzameling opracht: voor het Bijbelgenootschap f 406.16½ en voor de Zondagscholen f 528.17½, een uitkomst, circa gelijk aan die van het vorig jaar.

Omtrent de Bijbelverenigingen, elk in het bijzonder, valt nog mede te deelen:

dat de eerste afdeeling het voorrecht had, geheel voltallig te komen, door de benoeming van de Heeren F. A. VAN DER HEYDEN A.HZN., M. H. VAN DER TAK KRABBÉ Jr. en M. MERKELBACH, terwijl de Heer J. D. PARADIES, van zijn lidmaatschap werd ontheven;

dat in de tweede afdeeling geen verwisseling had plaats gevonden en deze alzoo voltallig bleef;

dat de derde afdeeling het verlies betreurde van haren Eere-Voorzitter, den Heer G. M. VAN MARLE en den Heer

Mr. H. J. J. VAN CONVENT TEN OEVER, beide sedert bijna 50 jaren in die afdeeling werkzaam. Nog verloor zij, door vertrek naar buiten de stad, een harer ijverigste leden, den Heer P. N. VAN DER VEEN. Daarentegen werd in deze vacature voorzien, door de benoeming van den Heer J. N. VERVOORT. In deze afdeeling blijven nog twee plaatsen onvervuld.

In de vierde afdeeling werden benoemd de Heeren B. MORET en D. K. DE HAAS, zoodat in nog twee vacaturen moet worden voorzien.

De vijfde afdeeling was en bleef voltallig.

De zesde afdeeling verloor als leden de Heeren J. ROOSTER en M. T. MILDEERS. Eerstgenoemde, die tevens Secretaris der afdeeling was, werd in die betrekking vervangen door den Heer C. BREUKELMAN Jr., terwijl door de benoeming van de Heeren J. HULSHOFF, K. H. L. VAN KLAVEREN en G. VAN BLEEK, alle vacaturen werden vervuld.

De zevende afdeeling zag met leedwezen uit haar midden vertrekken den Heer J. LA VERGE, als Voorzitter, en den Heer H. P. A. VOORHOEVE, als Secretaris, de laatste ten gevolge van zijne toenemende werkzaamheden, mede ook als lid der besturende commissie. Evenzoo haren Penningmeester, den Heer N. H. VAN CHARANTE en den Heer J. BIK.

Eerstgenoemde werd in die betrekking vervangen door den Heer C. H. VAN DER LEEUW, terwijl de Heer A. SIRKS tot Secretaris en de Heer H. J. DE RICHEMONT tot Penningmeester werden gekozen.

Drie vacaturen werden aangevuld door de benoeming van de Heeren E. J. DEDDES, A. ROODZANT en G. A. M. DE BRUYN; terwijl door het bedanken van de Heeren D. A. BIJDENDIJK, J. DE LA HAYZE, J. A. VAN DOBBEN en C. A. NIEUWMEIJER. 4 vacaturen blijven bestaan.

Van de Zondagschool kunnen wij ook thans weêr het goede getuigen.

Uit het laatste rapport blijkt, dat deze school wordt bezocht door 270 leerlingen, die verdeeld zijn: 96 in de school voor bejaarden, 116 in die voor jeugdigen en 58 in de herhalingsklasse.

Het examen werd gehouden 1 Mei 1882.

De Algemeene Vergadering van het Genootschap werd te Amsterdam gehouden op 10 Augustus l.l., en werd de Rotterdamsche afdeeling vertegenwoordigd door de Heeren Ds. H. J. R. G. THEESING en Mr. A. J. HAZENBERG.

In die vergadering werden tot leden van het hoofdbestuur benoemd de Heeren HELWIG, A. A. BREDIUS, S. RENDORP, LOOSJES en BIERENS DE HAAN, terwijl Professor J. J. VAN TOORENENBERGEN tot Onder-Voorzitter werd gekozen.

Uit het verslag blijkt onder meer, dat ook besproken is het voorstel van het Hoofdbestuur, om op de vertaling van het Nieuwe Testament in het Soendaneesch, die van het Oude Testament te doen volgen; daartoe werd besloten, terwijl de uitvoering van dezen arbeid, op nieuw werd opgedragen aan den Heer S. COOLSMA.

Ziedaar! U in het kort een schets gegeven van de geschiedenis onzer afdeeling in het afgelopen jaar. Dankbaar voor de belangstelling op onderscheiden wijzen onderzonden, bevelen wij bij voortduring het Bijbelgenootschap, in de belangstelling en medewerking aan, van hen, die de verspreiding van Gods Woord op prijs stellen en overtuigd zijn, dat bij al hetgeen er tot heden gedaan werd, het arbeidsveld ruim blijft.

Hoe noode missen wij dan ook hen, wier lust het was, daaraan mede te werken. Hoe trof ons het bericht, van het overlijden van hem, wiens rede aan het begin van het verslag van het vorig jaar staat gedrukt, en van hem, die als Secretaris, dat verslag opstelde en uitbracht; beiden nog kortelings, in de kracht huns levens, uit een nuttigen werkring opgeroepen, tot hooger leven.

De Rotterdamsche afdeeling van het Nederlandsch Bijbelgenootschap verliest in haren Secretaris, den Heer H. P. A. VOORHOEVE, een man, die alles deed wat in zijn vermogen was, om den bloei van onze afdeeling te bevorderen. Wij mogen van hem getuigen, dat hij, die medewerkte aan de verspreiding van Gods Woord, ook door zijn voorbeeld toonde den inhoud te kennen, en het ook in de praktijk des levens zocht toe te passen.

Namens het Bestuur van de afdeeling „Rotterdam”
van het Nederlandsch Bijbelgenootschap.

W. C. VAN DER HORST,

Secretaris.

Naamlijst der Leden.

A

Abeele. (Mevr. de Wed. C. H. van den)	Altona. (B.)
Akker. (J. G. van den)	Andel. (W. H. van)
Akkersdijk. (S.)	Andres. (L.)
Allaries. (A. A.)	Astro. (Dr. W.)
	Aubié. (A.)

B

Bach. (J. A.)	Boer. (G. de)
Backer. (W. J.)	Boeseken. (A.)
Bahnmuller. (Mevr. de Wed. J.)	Boot. (A. C.)
Bakker. (W. N.)	Boogaard. (Mevr. de Wed. A. J.)
Baksteen. (W.)	Bordewijk. (Dames)
Bazendijk. (P. M.)	Borgman. (P.)
Beeftingh. N. M. van)	Both. (H.)
Beindorff. (W. H.)	Bouman. (Ds. W. P. R.)
Beker. (L.)	Bouwmeester Jr. (W. A.)
Bel. (Mevr. de Wed. H. L. de)	Bouwmeester. (Mej. S.)
Bellingwout. (J. C.)	Bovenkamp. (J. G. van den)
Bentveld. (H. C. van)	Braal. (A. J. de)
Besten. (L. den)	Brand. (Jb.)
Bicker Caarten. (J. M. A.)	Brande. (W. H. A. van den)
Binsbergen Jr. (A. van)	Brans. (Th.)
Bleek. (G. van)	Bredée. (J. M.)
Bliek. (J. A.)	Breen. (H. van)
Boer. (S. den)	Breukel. (Mevr. de Wed. B.)

Breukelman. (D.)
 Breukelman Jr. (C.)
 Breur. (H.)
 Brevé. (J.)
 Browne. (W. F.)
 Brouwer. (W. J.)
 Bruyn. (G. A. M. de)
 Bühlmann. (J. G.)
 Bulterman. (W.)

Buren. (Mr. H. J. van)
 Burgerhout. (H. A.)
 Buuren. (R. van)
 Buurman. (G.)
 Bijdendijk. (D. A.)
 Bijl. (J. R. N. J.)
 Bijlert. (W. A. van)
 Bijstra. (Mr. P. G.)

C

Cankrien. (Mej. F.)
 Cantzlaar. Jr. (P. J.)
 Certon. (H. A. Cantier)
 Chabot. (S. A.)
 Chabot. (H. F. L.)
 Charante. (N. H. van)

Couvret (G.)
 Craandijk. (Ds. J.)
 Crab. (A. C. A. van der)
 Criellaert. (Mejufvrouwen)
 Critter. (H. W. de)

D

Dalen. Mevr. de Wed. (P. G.)
 Dam H.Hz. (W. van)
 Dam. (W. A. C. van)
 Dam. (H. H. van)
 Deddes. (E. J.)
 Deeleman. (Ds. M. D.)
 Dekker. (H.)
 Deventer. (D. van)
 Dicke. (P. W.)
 Dirksen J.Hz. (D.)
 Dirksen. (C. J.)
 Dobben. (J. A. G. van)
 Doesburgh. (Mevr. de Wed.
 H. G. J. van)

Dongen. (H. van)
 Dorp. (B. A. van)
 Dorsser. (H. van)
 Driessen. (H. B.)
 Droogleever Fortuijn. (W. J.)
 Droogleever Fortuijn. (J.)
 Drost. (Mevr. de Wed. R.
 Uijtdenbroeck)
 Dunlop. (D.)
 Dupré. (J. C. H.)
 Duuring Jr. (G.)
 Duijn. (W. F. van)
 Dijkhoorn. (P. A.)

E

Eck Jr. (G.)	Embden. (P. Meerkamp van)
Eck. (Mej. C. M. van)	Embden. (H. J. Meerkamp van)
Eckhardt. (Mevr. deWed. F. H.)	Embden. (J. Meerkamp van)
Egeter F. Bz. (Fr.)	Ende. (P. van den)
Ekker. (Dr. E. H.)	Escabache Jr. (P.)
El. (C. P. van)	Evers. (A. P.)

F

Fehr. (H. C.)	Fruin. (H. J.)
Francken Az. (Ds. W.)	Fuhri. (Dr. A. D.)
Fraser. (A. C.)	

G

Geer. (Dr. L. de)	Goppinger. (G.)
Geer. (P. van)	Gorkom. (L. van)
Gennep. (G. van)	Griethuijsen. (Ds. W. Th. van)
Gennep. (Mr. J. van)	Groot. (P. de)
Gerretson. (B. J.)	Grijp. (P. van der)
Gevelmeijer. (N.)	Gubbels. (B. C.)
Gogarn. (J. H. A.)	

H

Haan. (C. de)	Hartman. (Mevr. de Wed. J.)
Haan. (J. S. de)	Hartog. (H.)
Haas. (G. A. C. D. de)	Hartog. (Dr. A. H. de)
Haaxman. (P. J.)	Hattem. J. Jz. (W. van)
Haentjes. (A. H.)	Hattem Az. (W. van)
Hagt. (Ds. H. van de)	Havelaar. (J.)
Hanegreef. (J J.)	Hayze. (J. de la)
Harcksen. (H. F. J.)	Hazenberg. (Mr. A. J.)
Hartevelt A. Hz. (A.)	Heel. (J. J. M. van)
Hartman. (J.)	Held. (W. P. van der)

Held Wz. (S. van der)	Hooft Gz. (J. Boogaerdt 't)
Held J. Gz. (S. van der)	Hooft. (M. B. 't)
Helders. (A.)	Hoogerhuys. (W. H. van 't)
Helm. (H. van den)	Hoogwinkel. (Mej. G.)
Hengel. (W. J. van)	Hoop Jz. (J. van der)
Herklots. (Mevr. de Wed. W. G.)	Hoop Az. (J. van der)
Hessing Jr. (H.)	Hoop. (J. van der)
Heusdens. (C. H. W.)	Hoop. (B. C. M. van der)
Heydeman. (Mr. G. B.)	Hoop. (Mejufvrouwen van der)
Heyden A Az. (F. A. van der)	Hoopen. (G. A. ten)
Hoefman. (Mevr. de Wed. L.)	Hoos. (M. N.)
Hoek. (J.)	Hooijkaas. (B.)
Hoën. (L. 't)	Hooijkaas Jr. (P.)
Hoeven. (H. J. van der)	Horst. (W. C. van der)
Hoffman (W. J.)	Houten. (P. J. van)
Hoffmann van Hove geb. Can-	Houwens. (Jb. A.)
krien (Mevr. de Wed. A. E. P.)	Houwens. (H.)
Hoffmann. (Mej. M. A.)	Hulshoff. (J.)
Hooft. (A. J. 't)	

I

Isenbeck. (J.)	Ittmann Sr. (G. P.)
----------------	---------------------

J

Jacobi. (J.)	Jorissen. (Mejufvr.)
Jesse. (A. A.)	Jungberg. (Wed. G.)
Joncker. (Dr. A. J. Th.)	

K

Kamphof. (W. H. A. van)	Kempen. (P.)
Kapteijn. (C. F.)	Kempen en Zonen. (J. M. van)
Keller. (J. W. F.)	Kerkhoven. (J. A.)
Kempen. (A. P. J.)	Ketner. (F.)

Klaveren. (K. H. L. van)	Kraijenbelt. (Ds. J.)
Kleijkamp. (P. J.)	Krabbé. (M. S.)
Kleyn. (G. Verdoes)	Krabbé. (H. van der Tak)
Klinkert. (H.)	Kramer. (J.)
Koch. (Ds. J. R. Eilers)	Kramer. (A. G.)
Kolff J. Az. (G.)	Kramers. (H. A.)
Kolff. (A. Q.)	Kröller. (A. G.)
Koning Jr. (G. W.)	Kröner. (F.)
Koningsberger. (J. C.)	Kröner. (B. H.)
Koningsberger. (Mevr. de Wed. J. J.)	Krul. (A.)
Koningsberger. Vz. (J. J.)	Kruijff. (B.)
Kools. (W. F.)	Kruijff. (H.)
Koomen. (J.)	Kruijff. (Mr. P.)
	Kruijff. (Mejufvrouwen)

L

Lagerweij. (J.)	Leeuw Jz. (W. van der)
Landheer. (B.)	Leeuw. (C. H. van der)
Lange. (S. J. W. de)	Ligtenberg. (H. Weijmans)
Ledeboer L. Vz. (J. C.)	Linden. (D. K. T. van der)
Ledeboer Bz. (L. V.)	Linden. (H. van der)
Ledeboer. (W. G.)	Löhnis. (Mevr. de Wed. H. T.)
Ledeboer. (C. A.)	Lucardie. (J. M.)

M

Maas. (Mevr. de Wed. H.)	Mair. (J. Willeboek le)
Maas. (S.)	Marle. (G. M. van)
Maas. (L.)	Marle. (J. A. van)
Maas. (T. van der)	Maronier. (Ds. J. H.)
Mackenzie. (J. L.)	Mees R. Az. (Dr. A.)

Mees R. Pz. (Mevr. de Wed. A.)	Miete. (M.)
Mees R. Az. (G.)	Milders. (A.)
Mees. (J.)	Milders. (M Th.)
Mees. (R.)	Molhuijsen. (P. A.)
Mees. (J. J. L.)	Möllenkamp. (C. H.)
Mees. (B.)	Monchy. (S. J. R. de)
Mensing Jr. (M. C.)	Monchy. (M. M. de)
Meurs & Stufkens. (van)	Monchy. (H. W. de)
Meijer. (P.)	Moor. (J. M. de)
Meijneken (J. A.)	Moret. (B.)
Meijneken. (M. D.)	Moser. (C.)
Meijneken. (F. A. Witlich)	Muller Sz. (H.)
Mierop. (W. E. van)	Muller. (A.)
Mierop. (L. R. C. G. van)	Muller. (Mevr. de Wed. Th.)
Mierop qq. (L. R. C. G. van)	Muls. (F. W.)

N

Neurdenburg. (J. C.)	Nievelt. (J. E. J. van)
Neurdenburg. (M. G.)	Nimmo. (P.)
Nierstrasz. (R. H.)	Nolen. (Mej. A. F. M.)
Nieuwmeijer. (C. A.)	Nortier. (Dr. P. J.)

O

Officers. (M. M. A.)	Oostenrijk. (J. A. van)
Oldenburg. (W.)	Oosterzee. (N. van)
Oordt. (A. H. van)	Overgaauw C. Mz. (P.)
Oordt. (H. W. A. van)	Overgaauw (W.)
Oordt. (W. C. van)	Overvoorde, geb. Pronk.
Oordt H.W. Az. (W. H. van)	(Mevr. de Wed. J.)
Oordt, geb. Suermond.	
(Mevr. de Wed. A. J. M. van)	

P

Pals Hz. (C. van Gilse van der)	Plijsier. (W.)
Paradies. (J. D.)	Pluygers. (C.)
Parqui. (C. B.)	Pol. (L. van der)
Pelkman. (J. A. Niculant)	Pol. (M. C. van der)
Peter. (H. J.)	Pollen, geb. van Renesse.
Petzold. (J. H.)	(Mevr. de Wed. P. J. H.)
Philippi. (Mevr. de Wed. J. T. C.)	Pot. (Ds. C. W. van der)
Pit. (J. A. P.)	Prehm. (G. H. B.)
Plaat. (Ds. Ch.)	Pronk. (D. A. M.)

R

Ravesteijn. (S. van)	Roon. (M. de)
Ravesteijn. (A. J. van)	Roosendaal. (J. van)
Rede. (A. van)	Rooseboom. (H. J.)
Reesema, geb. Scheltus.	Rooster. (Mevr. de Wed. J. H.)
(Mevr. de Wed. A. S. van)	Rooster. (J.)
Reesema. (Mr. W. S. van)	Roskes. (J. W.)
Regt. (I. de)	Rossem. (E. J. van)
Rehm. (W. C.)	Rossem Pz. (C. van)
Renier. (Mevr. de Wed. H. J.)	Rossem. (A. P. J. van)
Retemeijer. (M.)	Rossem H.Wz. (A. C. van)
Reuchlin. (J. J.)	Rossem. (B. van)
Richemont. (H. J. de)	Rossem. (P. W. van)
Riemsdijk. (R. P. R. van)	Rossem. (P. van)
Ringlever. (A. W.)	Rossum. (C. J. van)
Rip. (H. P. C.)	Rueb Cz. (C.)
Robertson. (F.)	Rueb. (P.)
Röder. (J. G.)	Ruychaver. (Mej. W. en F.)
Roest van Limburg. (A. E.)	Rijn. (A. van)
Romijn. (N.)	

S

Sauerbier. (G.)	Sirks. (A.)
Schaik. (P. J. van)	Smalen. (W. de)
Schalk. (J. van der)	Smalt. (J. R.)
Schalkwijk. (W. C.)	Smalt. (P. H.)
Schepp. (C. L.)	Smit. (A. G.)
Schepp. (Mevr. de Wed. H. L.)	Sölling. (A. T.)
Scheuer. (Ds. W. Ph)	Spuijbroek. (P.)
Schilling. (C. H.)	Stolk, geb. de Jong. (Mevr. v.)
Schipper. (J. P.)	Straal Mz. (C. L. van der)
Schmasen. (J. H.)	Strick van Linschoten. (J. C.)
Schot. (H.)	<i>te Maarssen</i>
Schraivesande. (J.)	Stronck F. Jz. (W.)
Schreuder. (A. F.)	Suermond. (L. A. E.)
Schreuder. (C.)	Suermond. (J. W. Tabingh)
Schrevel Wz. (W)	Suermond. (Mej. M. H. E.)
Schuld. (J. L.)	Suringar. (J. P. R.)
Sillevoldt. (Wed. G. van)	Swijndregt. (E. Montauban van)
Sillevoldt. (C. M. van)	

T

Tentem. (Ds. H. N. van)	Traa. (C. van)
Thaden. (B. A. L.)	Traa. (W. van)
Thecsing. (Ds. H. J. R. G.)	Trenité. (A. N.)
Timmers. (J.)	Tulp. (J.)
Toorn. (A. van den)	Turing. (J. H.)
Torenvliet. (H.)	Tijssen. (Dr. D. H. H.)
Traa. (W. van)	

U

Ulrich. (Mevr. de Wed. C.) Ulrich. (J. S.)

V

Valk. (A. van der)	Vervloet. (C. G.)
Veder. (J. R.)	Vinke. (Ds. H. L.)
Veder. (Mevr. de Wed. Hoyte)	Viruly. (C. E.)
Veder. (Mej. A.)	Viruly. (M.)
Veen. (H. van)	Vleuten. (C. W. van)
Veen. (P. M. van der)	Vlugt. (L. C. van der)
Verboom Lz. (J.)	Vobbe. (J. G.)
Verboom. (J. L.)	Vollenhoven. (Joost van)
Verburgh G. Dz. (G J.)	Vollenhoven. (F. E. van)
Verduin. (C.)	Vollenhoven. (P. C. van)
Verge. (J. la)	Voo. (E. E. van der)
Verhaagen. Sr. (P.)	Voogd. (N. de)
Verhaagen. (J. F.)	Voorhoeve J. A. Cz. (H. C.)
Verhaagen. (J.)	Voorstad. (F. W. A.)
Verhaagen. (Mej. M. A.)	Voorthuijsen. (J. C. van)
Versluijs Wz. (R.)	Vos Flz. (Ds. G. J.)
Versteeven. (J. F.)	Vreeswijk. (A. A. S. van)
Vervloet. (P. J.)	Vreeswijk. (Mej. J. C. van)
Vervloet. (J. T.)	Vrolijk. (H. W.)

W

Wachter. (H. W.)	Weeme. (A. ter)
Wageninge. (D. P. van)	Welsenis. (A. van)
Wageninge. (P. H. A. van)	Wenk. (W.)
Weber. (Mevr. de Wed. J.)	Wenk. (J.)
Weeghel. (A. van)	Wens. (W. A. van der)

Westerhoff. (A G. W.)	Woudenberg. (H. van)
Westplate. (J. J.)	Wijk. (J. C. van)
Wilkens, den Bant. (Mevr. G.C.)	Wijngaarden. (A. C. van)
Willeken. (J.)	Wyt Jr. (M.)
Willigen. (J. J. van der)	Wyt Cz (M.)
Winkel. (Ds. P. G. te)	Wyt. (W.)
Wolvekamp. (G H.)	

IJ

IJsselstein. (W. R. van)	IJsendijk Jr. (H. E. van)
--------------------------	---------------------------

Z

Zilver. (N. A.)	Zwartendijk. (A.)
Zöllner. (W.)	Zwet Wz. (J. van)
Zonneveld. (C.)	Zettler Jr. (W. F.)

Uit de vorenstaande leden zijn gekozen:

als

BESTURENDE COMMISSIE.

De Heeren	H. W. A. VAN OORDT	tot	1883
	DR. L. DE GEER	»	1883
	MR. A. J. HAZENBERG.	»	1883
	DS. C. W. VAN DER POT.	»	1884
	DS. CH. PLAAT	»	1884
	E. J. DEDDES	»	1884
	DS. W. TH. VAN GRIETHUIJSEN	»	1885
	H. P. A. VOORHOEVE. (overleden)	»	1885
	DS. H. J. R. G. THEESING	»	1885
	DS. J. CRAANDIJK	»	1886
	H. KRUIJFF	»	1886
	W. C. VAN DER HORST	»	1886
	DS. H. L. VINKE	»	1887
	A. HARTEVELT A. HZ.	»	1887
	J. J. L. MEES	»	1887

PRESIDENT.

De Heer Mr. A. J. HAZENBERG.

VICE-PRESIDENT.

» » DS. H. J. R. G. THEESING.

THESAURIER.

» » A. HARTEVELT A. HZ.

SECRETARIS.

» » W. C. VAN DER HORST.

BIBLIOTHECARIS.

» » DS. W. TH. VAN GRIETHUIJSEN.

Bestuur der Bijbelvereeningen.

Eerste afdeling.

- L. A. E. SUERMONDT, Voorzitter *Boompjes*, No. 68.
W. H. VAN OORDT H.W.Az., Secretaris
en Bijbelbewaarder.. *Haringoliet*, " 44.
J. C. VAN VOORTHUIJSEN, Penningmeester. *Nieuwehaven*, " 49.

1ste SMALDEEL.

- Leden { W. C. VAN DER HORST... *Nauwe Marktsteeg*, No. 6.
F. A. V. D. HEYDEN A.Az. *Wijnstraat*, " 67.

Bolwerk, Hertekade, Boompjes, Groote Draaisteeg, St. Pietersgang, Pottebakkerssteeg, Terwenakker, Leuehaven oostz., Twee Leeuwensteeg.

2de SMALDEEL.

- Leden { H. C. VOORHOEVE J.A.Cz.. *Glashaven*, No. 17.
A. J. 'T HOOFT *Binnenweg*, " 101.

Scheepmakershaven, Jufferstraat, Glashaven, Jodensteeg, Oranje-straat, Bierhaven, Bierstraat, Dwarsbierstraat, Wijnbrugstraat, Wijnhaven zuidzijde, Punt.

3de SMALDEEL

- Leden { M. H. V. D. TAK KRABBE JR. *Nieuwehaven*, No. 111.
M. MERKELBACH *Leuehaven*, " 62.

Wijnhaven noordzijde, Zwartehondsteeg, Vischsteeg, Korte Wijnbrugstraat, Bezemmakerssteeg, Posthoornsteeg, Wolfshoek, Wijnstraat, Korte Wijnstraat, Brouwerijsteeg, Molsteeg, Gapersteeg, Koningsteeg, Gelderschekade, Zuidblaak.

4de SMALDEEL.

- Leden { J. C. VAN VOORTHUIJSEN ... *Nieuwehaven*, No. 49.
P. W. VAN ROSSEM *Haringoliet*, " 40.

Noordblaak en Visschersdijk van de Zijlsteeg tot de Zeevischmarkt, Keizerstraat, Zijl westzijde, Zeevischmarkt, Hang van de Keizerstraat tot de Zeevischmarkt.

Tweede afdeeling.

W. H. A. VAN KAMPFOP, Voorzitter . . .	<i>Hang,</i>	No. 6.
H. E. VAN IJSENDIJK JR., Secretaris . .	<i>Leuvehaven,</i>	" 69.
A. AUBIÉ, Penningmeester	<i>Leuvehaven,</i>	" 9.
P. J. KLEYKAMP, Bijbelbewaarder	<i>Hang,</i>	" 24.
P. M. BAZENDIJK, Honorair Lid	<i>Zeevischmarkt,</i>	" 14.
A. A. JESSE, " " "	<i>Kruiskade,</i>	" 45.

1ste SMALDEEL.

Leden {	W. N. BAKKER	<i>Boompjes,</i> No. 66.
	H. DEKKER	<i>Houttuin,</i> " 77.

Leuvebrugsteeg noordzijde, Leuvehaven westzijde tot de Soetensteeg, Brandsteeg, Zwanensteeg, Schiedamsche Dijk tot en met de Sleutelsteeg.

2de SMALDEEL.

Leden {	J. L. MACKENZIE	<i>Jufferstraat,</i> No. 34.
	W. H. BEINDORFF	<i>Hoogstraat,</i> " 345.

Schiedamsche Dijk westzijde met den Jan Arendsgang, Martelaarsgang, Karrensteeg, Groote Paauwensteeg, Smitswater, Boymansplein tot de Schildersteeg, Leuvebrugsteeg zuidzijde, Leuvehaven westzijde tot en met de Posthoornsteeg en Jonkmansteeg.

3de SMALDEEL.

Leden {	J. WENK	<i>Noordblaak,</i> No. 71.
	J. A. BACH	<i>Botersloot,</i> " 54.

Leuvehaven van de Posthoornsteeg tot het einde met de Janslijpensteeg, Zwijnenstraat, Nicuwsteeg, Westmolenwerf, Herderstraat, Herderinnenstraat, Zalmhaven, Vasteland, Nieuwland, Baan (Huis oud No. 410), Schiedamsche Dijk oostzijde tot de Leuvebrugsteeg.

4de SMALDEEL.

Leden {	J. LAGERWEY	<i>Visschersdijk,</i> No. 13.
	T. VAN DER MAAS	<i>Schied. Dijk,</i> " 94.

Schiedamsche Dijk westzijde met den Romeinschengang, Kuipersgang, Horenbrekersgang, Bleekerssteeg, Ketelaarsgang, Koningshoofd, Lammertjesgang, Zevenhuissteeg.

5de SMALDEEL.

Leden { Onvervuld.
A. P. EVERS Gz. *Kruiskade*, No. 16.

Schiedamsche Dijk van af den Leerengang, Leerengang, Vossengang, Bellingang, Baan met de Bogaards- en Oostindische Plaats, Visschersgang, Kastanje- en Kuipersplaats en steeg, Boschhoek tot het Boymansplein.

6de SMALDEEL.

Leden { P. J. KLEYKAMP *Hang*, No. 24.
F. A. WITLICH MEYNEKEN. *Leuvehaven*, " 39.

Grootemarkt zuidzijde, Hang beide zijden tot de Keizerstraat, Westnieuwland, Beursplein, Visschersdijk tot de Nieuwsteeg.

7de SMALDEEL.

Leden { J. L. SCHULD *Westnieuwland*, No. 12.
G. DE BOER *Hang*, " 5.

Noordblaak tot de Schrijnwerkerssteeg, Nieuwsteeg, Molensteeg, Visschersdijk van af de Nieuwsteeg tot de Molensteeg.

8ste SMALDEEL.

Leden { H. J. FRUYN *Hang*, No. 85.
L. DEN BESTEN *Hogendorpsplein*, " 24.

Visschersdijk van af de Molensteeg met de Schrijnwerkerssteeg, Korte Zijlsteeg, Zijl tot de Keizerstraat, Noordblaak van de Schrijnwerkerssteeg tot de Korte Zijlsteeg.

Derde afdeling.

H. SCHOT, Voorzitter *Nieuwehaven*, No. 120.

J. A. VAN MARLE, Secretaris *Schiekade*, " 80^a.

Mr. P. G. BIJSTRA, Penningmeester.. *Haagscheveer*, " 34.

1ste SMALDEEL.

Leden { L. J. PLEMP VAN DUIVELAND. *Schiekade*, No. 36.
Onvervuld.

Soetensteeg, Boymansstraat, Scheveningsche Zeevischmarkt, Coolvest met den molen de Hoop tot aan den hoek van de Raamstraat, Zandstraat westzijde van den hoek der Raamstraat tot de Leeuwenlaan met inbegrip van de Peperstraat, Hofstraat, Zwaanstraat, Schavensteeg, Breedeplaats, Paradijs- en Schelpengang.

2de SMALDEEL.

- Leden { J. N. VERVOORT..... *Kaasmarkt*, No. 3.
 { A. G. W. WESTERHOFF *Nieuwehaven*, " 159.

Leeuwenlaan, Kleine Leeuwenlaan, Nieuwsteeg, Roodezand westzijde, Gedempte Spinhuiswater, Korte Hoogstraat, Toesteiger van de Korte Hoogstraat tot de Vlasmarkt, Vlasmarkt, Weezenstraat westzijde, Spui westzijde, Hoogstraat van het Spui tot de Korte Hoogstraat.

3de SMALDEEL.

- Leden { C. VAN GILSE VAN DER PALS Hz. *Noordblaak*, No. 79.
 { Onvervuld.

Franschewater, Roodezand oostzijde, Zandstraat oostzijde, Weste Wagenstraat westzijde van de Raamstraat tot de Vierwindenstraat, Vierwindenstraat, Korte Wagenstraat, Trouwsteeg, Halvemaanstraat en Mostertsteeg.

4de SMALDEEL.

- Leden { J. TULP *Boomgaardslaan*, No. 97.
 { G. A. TEN HOOPEN *Oppert*, " 138.

Weste Wagenstraat westzijde van de Vierwindenstraat tot de Hoogstraat, Weste Wagenstraat oostzijde, Leeuwenstraat, Krattenssteeg, Zonnensteeg, Spuiwater, Blindemanswater, Raamstraat zuidzijde met de Breedeplaats.

5de SMALDEEL.

- Leden { W. VAN DER LEEUW *Noordblaak*, No. 5.
 { M. G. NEURDENBURG *Hoofdsteeg*, " 28.

Oppert aan beide zijden met de voormalige Lombardsche brug, Vleeschhouwersgang, Schoorsteenvegersgang, Makeleinstee, Breedeplaats, Tempelaarsgang, Hoedemakersgang, Kalkgang, Forsersgang, Hartmangang, Nauwe Broedersteeg, Cockensteeg, Grootekerkplein westzijde, Lange Torenstraat, Stokvischwater, Gallerij, Delftschevaart, van de Gallerij tot aan het Verlaat, Verlaatstraat.

6de SMALDEEL.

- Leden { J. G. VOBBE *Jonkerfransstraat*, No. 93.
 { G. VERDOES KLEYN..... *Goudschestraat*, " 52.

St. Jacobstraat van den Oppert tot den hoek der Slijkvaart beide zijden, St. Jacobstraat noordzijde, Delftschevaart tot het Verlaat, Delftschepoortplein, Haagscheveer met het gedempte Doelwater, Kikkersteeg, Paddensteeg, Raamstraat noordzijde, Coolvest van de Raamstraat tot het Haagscheveer.

Vierde afdeeling.

- C. M. VAN SILLEVOLDT, Voorzitter. *Hoogstraat*, No. 218.
 D. DIRKSEN J. Hz., Secretaris *Schotelboschlaan*, " 37.
 J. A. MEYNEKEN, Penningm. en Bijbelbewaarder *Oostsingel*, " 36.

1ste SMALDEEL.

- Leden { A. F. SCHREUDER *Grootemarkt*, No. 9.
 { J. VAN DER SCHALK *Hoogstraat*, " 348.

Wijde en Nauwe Kerkstraat, Achter de Kerk zuidzijde, om de Kerk noordzijde, Boerenvischmarkt, Lamsteeg westzijde, Hoogstraat noordzijde tot het Spui.

2de SMALDEEL.

- Leden { C. J. DIRKSEN *Gedempte Botersloot*, No. 183.
 { A. A. ALLARIES " " " 153.

Hoogstraat zuidzijde, Steiger van de Moriaansteeg tot en met de Marktsteeg oost- en westzijde, Grootemarkt en Steiger tot de Vlasmarkt, Vlasmarkt en het Spui oostzijde.

3de SMALDEEL.

- Leden { J. H. A. GOGARN *Westnieuwland*, No. 17.
 { Onvervuld.

Torenstraat aan beide zijden, Achter de Kerk westzijde, Bagijnenstraat, Bagijnenhof, Berkhof, Snippevlugsteeg, Lange Torenstraat westzijde met den nieuwen gang en Zonnebloemsteeg.

4de SMALDEEL.

- Leden { Onvervuld.
 { D. K. DE HAAS *Bagijnenstraat*, " 22.

St. Jakobstraat zuidzijde, Delftschevaart oostzijde met den nieuwen gang, Paradijsgang, Paradijsplaats, Wijde Broedersteeg, Doesborgsche gang tot en met het Spuiwater.

5de SMALDEEL.

- Leden { W. VAN HATTEM J. Jz. 1e *Lombardstraat*, No. 30.
 { J. A. NIEULANT PELKMAN. *Hugodegrootstraat*, " 123.

Steiger, Waschboomsteeg, Hoogstraat noordzijde tot de Moriaansteeg, Hoogstraat zuidzijde van het Stadhuis tot de Lamsteeg, Lamsteeg oostzijde, de Melkmarkt noord- en zuidzijde, 1ste Lombardstraat oostzijde tot aan de Meent met de Pens-, Boter- en Klaversteeg.

6de SMALDEEL.

Leden	{	P. VAN GREER	<i>Boschje,</i>	No. 40.
		TH. BRANS	<i>Nauwe Kerkstraat,</i>	" 4.

2de Lombardstraat westzijde tot en met den Dubbelen gang, Meent zuidzijde, Lombardsche brug noord- en zuidzijde, Turfmarkt oostzijde, Boerenvischmarkt noordzijde.

7de SMALDEEL.

Leden	{	A. KRUL.....	<i>Gedempte Botersloot</i>	No. 136.
		B. MORET.....	"	" 143.

2de Lombardstraat oostzijde, Watersteeg, Verlorenzoonsteeg, Meent noordzijde.

8ste SMALDEEL.

Leden	{	A. HELDERS.....	<i>Hoogstraat,</i>	No. 339.
		C. MOSER.....	<i>Gedempte Botersloot,</i>	" 61.

Gedempte Botersloot westzijde van de Meent, Pompenburg, Molenwerf, Vest zuidzijde met de Wildezeesteeg, Boonengang, Kalver- en Doelstraat, Slangen- en Spieringgang.

Vijfde afdeeling.

J. J. HANEGREEF, Voorzitter.....	<i>Leuvehaven,</i>	No. 117.
J. L. VERBOOM, Secretaris	<i>v. d. Takstraat,</i>	" 18.
H. J. VAN DER HOEVEN, Penningmeester.	<i>Oppert,</i>	" 155.
S. AKKERSDIJK, Bijbelbewaarder.....	<i>1e Lombardstr.,</i>	" 49.

1ste SMALDEEL.

Leden	{	N. DE VOOGD	<i>v. d. Werfstraat,</i>	No. 66.
		H. B. DRIESSEN	<i>Mauritsstraat,</i>	" 21.

Korte Hoofdsteeg westzijde, Romijnsteeg beide zijden, Steiger van de Korte Hoofdsteeg tot de Waschboomsteeg, Hoogstraat zuidzijde, van de Waschboomsteeg tot de Hoofdsteeg westzijde, Kipstraat noordzijde van de Korte Pannekoekstraat tot den hoek Gedempte Botersloot, Korte Pannekoekstraat westzijde, Nieuwemarkt zuidzijde, Gedempte Botersloot oostzijde van de Nieuwemarkt tot den hoek Kipstraat, Nieuwemarkt noordzijde, Halstraat westzijde, Prinsenstraat zuidzijde van de Botersloot tot de Halstraat, Gedempte Botersloot van den hoek Kaasmarkt tot aan de Meent westzijde.

2de SMALDEEL.

- Leden { F. KRÖNER..... *Grootemarkt*, No. 3.
 { W. E. VAN MIEROP..... *Couwenburgseiland*, " 1.

Gedempte Botersloot van de Prinsenstraat tot het einde hoek Luthersche Vest, Luthersche Vest tot de Brug bij de Heerenstraat, Looijerstraat, Heerenstraat, Lange Pannekoekstraat westzijde met de gangen, Prinsenstraat, noordzijde van de Lange Pannekoekstraat tot de Botersloot.

3de SMALDEEL

- Leden { M. MIETE..... *Coolvest*, No. 85.
 { N. ROMIJN..... *Jonkerfransstraat*, " 104.

Vest van de Brug bij de Heerenstraat tot de Lange Baanstraat, Lange Pannekoekstraat oostzijde, Broodgang, Banketstraat, Korenstraat, Lange Baanstraat westzijde van de Vest tot de Prinsenstraat, Prinsenstraat noordzijde van de Lange Pannekoekstraat tot de Lange Baanstraat, Prinsenstraat zuidzijde van de Halstraat tot de Lange Baanstraat, Lange Baanstraat westzijde van de Prinsenstraat tot de Vogelenzang, Vogelenzang noordzijde, Slatersgang, Nieuwe Vogelenzang, Korte Pannekoekstraat, Nieuwemarkt oostzijde, Halstraat oostzijde.

4de SMALDEEL.

- Leden { A. VAN REDE..... *Houttuin*, No. 25.
 { D. A. M. PRONK..... *Boschje*, " 16.

Korte Hoofdateeg oostzijde, Boerensteiger, Zalmsteeg, Spaandersteeg, Croezensteeg, St. Jacob Gerstensteeg, Valkensteeg beide zijden, Hoogstraat zuidzijde van de Valkensteeg tot de Korte Hoofdateeg, Hoogstraat noordzijde van de Korte Goudsche Wagenstraat tot de Stadhuissteeg, Halvemaansteeg, Convooysteeg, Watersteeg, Korte Goudsche Wagenstraat, Doodkistensteeg, oost- en westzijde van de Hoogstraat tot het Achterklooster, Kipstraat zuidzijde van de Korte Goudsche Wagenstraat tot de Stadhuissteeg, Stadhuissteeg beide zijden.

5de SMALDEEL.

- Leden { J. VAN ZWET..... *Hoogstraat*, No. 178.
 { J. BOOGAERDT 'T HOOFT.... *Goudschestraat*, " 62.

Goudsche Wagenstraat oostz. van 't Achterklooster tot de Vest, Goudsche Wagenstraat westz. van de Kipstraat tot de Breedstraat, Breedstraat zuidzijde, Schoutensteeg, Korte Frankenstraat, Korte Lijnstraat, Korte Baanstraat, Waterhondsteeg, Korte Pannekoekstraat oostzijde, Kipstraat noordz. van af de Korte Pannekoekstraat tot de Goudsche Wagenstraat.

6de SMALDEEL.

- Leden { S. AKKERSDIJK 1e *Lombardstraat*, No. 49.
 W. A. H. V. D. BRANDE.. *Nieuwehavensteeg*, " 5.

Goudschewagenstraat westzijde van de Breedstraat tot de Vest, Walensteeg, Thoolenstraat, Langefrankenstraat. Hennegang, Lange-lijnstraat, Vlasgang, Langebaanstraat oostzijde, Breedstraat noordzijde, Goudschevest van de Langebaanstraat tot de Goudschewagenstraat.

Zesde afdeeling.

- W. A. BOUWMEESTER, Voorzitter . *Nieuwehaven*, No. 112.
 C. BREUKELMAN Jr., Secretaris ... *Boerensteiger*, " 16.
 M. D. MEYNEKEN, Penningmeester. *Boezemsingel*, " 96.
 S. MAAS, Bijbelbewaarder *Hoofdsteeq*, " 9.
 Mr. P. KRUYFF, Honorair Lid.. *Haringvliet*, " 76.
 A. HARTEVELT A.Hz., " *Nieuwehaven*, " 117.
 G. H. WOLVEKAMP, " *Nieuwehaven*, " 82.
 B. KRUYFF, " *Oostzeedijk* " 274.
 JB. A. HOUWENS, " *Wijnstraat* " 129.

1ste SMALDEEL.

- Leden { K. H. L. VAN KLAVEREN. *Boezemsingel*, No. 94.
 G. VAN BLEEK *Nieuwehaven*, " 35.

Draaibrug, Draaisteeg, Mosseltrap, Slepersvestje, Nieuwehavensteeg, Hoofdsteeq beide zijden, Open- en Toerijstuiu.

2de SMALDEEL.

- Leden { C. H. W. HEUSDENS..... *Haringvliet*, No. 89.
 A. W. RINGLEVER *Houttuin*, " 9.

Houttuin beide zijden, Zevenhuissteeg en Oostmolenstraat westzijde van den Houttuin tot de Valkenbrug.

3de SMALDEEL.

- Leden { P. HOOYKAAS JR. *Wijnhaven*, No. 159.
 A. W. F. VOORSTAD.... *Goudsche Wagenstr.*, " 70.

Hoogstraat zuidzijde van de Valkensteeg tot het Oostplein met de Pottebakkerssteeg, Oostplein, Brouwerij de Lelie en Noordmolen.

4de SMALDEEL.

- Leden { W. H. VAN ANDEL... . *Nieuwehaven*, No. 122.
 { H. J. PETER..... . *Leuvehaven*, „ 89.

Oostplein van af het Achterklooster, Hoogstraat noordzijde tot en met de Goudschewagenstraat en Schotschesteeg, begin Goudschewagenstraat en plein Oosterkerk, Achterklooster van de Goudschewagenstraat tot de Knollemanssteeg met Zwanen- en Schubdevischsteeg.

5de SMALDEEL.

- Leden { P. VAN DEN ENDE..... . *Achterklooster*, No. 127.
 { J. HULSHOFF..... . *Hoogstraat*, „ 169.

Achterklooster van de Schubdevischsteeg tot de Baansteeg met de Knollemans-, Brandewijn- en Baansteeg

6de SMALDEEL.

- Leden { H. C. FEHR..... . *Hoofdsteeg*, No. 4.
 { A. VAN WELSENIS..... . *Houttuin*, „ 73.

Achterklooster van de Baansteeg tot het einde met de Vijver- en Gietersteeg, Vest tot en met hoek Zwanensteeg.

7de SMALDEEL.

- Leden { H. K. HOUWENS..... . *Nieuwehaven*, No. 32.
 { G. H. B. PREHM..... . *Houttuin*, „ 15.

Oudehoofdplein, Haringvliet beide zijden, Molenwerf, Eiland Schoonderloo, Spaanschekade.

8ste SMALDEEL.

- Leden { H. TOORENVLIET..... . *Haringvliet*, No. 2.
 { Onvervuld.

Nieuwehaven zuidzijde, Koestraat, Boogaerdstraat, Pauwenstraat en Hooimarkt.

9de SMALDEEL.

- Leden { H. HESSING JR..... . *Jonkerfransstraat*, No. 71.
 { L. MAAS..... . „ „ 45.

Kazerne, Nieuwehaven noordzijde tot de Zevenhuissteeg met Jaapkwaker- en Kaptein Imantsteeg, Oostmolenstraat oostzijde tot de Groenendaal en westzijde van den Houttuin tot de Nieuwehaven.

10de SMALDEEL.

- Leden { B. LANDHEER..... *Nieuwehaven*, No. 139.
 { A. TER WEEME..... *Open Rijstuin*, „ 16.

Groenendaal van de Oost-Molenstraat tot de Nieuwehaven.

Zevende afdeling.

- C. H. VAN DER LEEUW, Voorzitter.. *Hugo de Grootstr.*, No. 56.
 A. SIRKS, Secretaris..... *Hoofdsteeq*, „ 35.
 H. J. DE RICHEMONT, Penningmeester. *Boomgaardstr.*, „ 105.
 W. BULTERMAN, Bijbelbewaarder..... *Hoogstraat*, „ 237.
 J. A. VAN OOSTENRIJK, Honorair Lid.. *Keerweerlaan*, „ 35.
 H. KRUYFF, „ „ „ *Oostmolenwerf*, „ 17.

1ste SMALDEEL.

- Leden { M. M. A. OFFERS..... *Boezemsingel*, No. 102.
 { MACH. DE ROON..... *Wijnstraat*, „ 100.

's Rijks-Entrepôt, het Station van den Rijnspoorweg, Oostmaaslaan, Bosland, Oostzeedijk, Schoutenlaan tot de Groenewetering, Slaakkade aan beide zijden, Jaffa, Sophiastreet en Hoogeboezem.

2de SMALDEEL.

- Leden { J. J. L. MEES..... *Nieuwehaven*, No. 113.
 { G. A. M. DE BRUYN... *Wijnstraat*, „ 74.

Oostsingel, Boezemsingel, Crooswijkscheweg oostzijde van den Nieuwen Singel tot den Goudscheweg, Goudscheweg oostzijde en tusschenliggende straten en lanen, Oosterstraat, Willemstraat, Eleonorastraat, Hugo de Grootstraat, Jangewarande, Veemarktstraat, Veemarkt, Generaal van der Heydenstraat, Wafellaan en Goudscherijweg.

3de SMALDEEL.

- Leden { JOZ. SCHRAVESANDE JR. *Jonkerfransstraat*, No. 39.
 { C. G. VERVLOET..... *Oldenbarneveldstraat*, „ 103.

Goudschesingel, van den Goudscheweg tot de Boschlaan, Goudscheweg westzijde, Crooswijkscheweg westzijde tot den Nieuwen Singel, Crooswijkschekade, Jonkerfransstraat, Boschlaan zuidzijde en tusschenliggende straten en lanen, Oudaenstraat, van der Werffstraat, Dirksmitsstraat, Goudschestraat, Warmoeziersstraat, Meermansstraat, Jan van loonslaan, Groenenlaan, van Alkemadeplein, van Alkemadestraat, Schoolstraat, Vondelstraat, Hoveniersstraat en Hoverniersdwarstraat.

4de SMALDEEL.

- Leden { J. W. ROSKES *Regter Rottekade*, No. 59.
 { Onvervuld.

Couwenburghs-eiland, Boschje aan den Goudschesingel van de gedempte Karnemelkshaven tot de Boschlaan, Boschlaan noordzijde, verlengde Warmoeziersstraat, verlengde Goudschestraat, gedempte Karnemelkshaven, Linker Rottekade, Crooswijksche Singel, Isaac Hubertstraat, Rotterdamschestraat, Frederikstraat, Rubroekstraat, Laan van Wandeloord en Crooswijk.

5de SMALDEEL.

- Leden { Onvervuld.
 { J. J. KONINGSBERGER Vz.. *Houttuin*, » 52.

Schiekade oostzijde, Hoogeheul, Oost-Blommerdijkscheweg, Noordersingel, Geldeloozepad, Zwaanshals, Regter Rottekade, Strooveer, Hofplein en tusschenliggende straten en lanen, Vriendenlaan, Katshoek, Hofdijk, Schotelboschlaan, Hofkade, Blommerdijkschestraat, Rottestraat, Weenastraat, Weenaplein en Raampoortlaan.

6de SMALDEEL.

- Leden { J. T. VERVLOET *Oldenbarneveldstr.*, No. 87.
 { M. C. VAN DER POL . . . *Haringvliet*, » 86.

Schiekade westzijde, Beukeldijkscheweg, Coolskade, Slagveld, Stationsplein en Stationsweg.

7de SMALDEEL.

- Leden { A. J. VAN RAVESTEYN.. *Verl. Binnenweg*, No. 121.
 { W. STRONCK F.Jz. *Aert van Nesstraat*, » 86.

Coolsingel van het Slagveld tot de Kruiskade, Kruiskade, Binnen- en Buitenhof, Koninglaan, Eerste en Tweede Diergaardestraat, Diergaardekade, Batavierenstraat, Anna Paulownastraat, Drie Vriendenstraat en de Coolschestraat oostzijde, Westersingel van de Kruiskade tot den Binnenweg.

8ste SMALDEEL.

- Leden { J. DROOGLEEVER FORTUYN . *Ged. Botersloot*, No. 137.
 { A. ROODZANT. *Dijkstraat*, » 128.

Coolsingel van de Kruiskade tot den Binnenweg, Binnenweg noordzijde tot de limiet van Delfshaven, Mauritsweg, Jacobusstraat, Mauritsstraat, Tuinderslaan, Nadorstlaan, Crispijnlaan, Lijnbaanlaan, Kerklaan, Lindenlaan, Aert van Nesstraat en van Oldenbarneveldstraat.

9de SMALDEEL.

Leden { Onvervuld.
 { L. ANDRES..... *Westerstraat*, No. 16.

Schiedamschesingel, Binnenweg zuidzijde, Westersingel van den Binnenweg tot den Westzeedijk, Westzeedijk van den Westersingel tot den Schiedamschesingel en tusschenliggende straten en lanen, Eendrachtsweg, Eendrachtstraat, Boongaardslaan, Zwarte Paardenstraat, Hartmanslaan, Keerweerslaan, Laurierlaan, Kortenaerstraat, van Brakelstraat en Witte de Withstraat.

10de SMALDEEL.

Leden { Onvervuld.
 { Onvervuld.

Westzeedijk, boven van het Nieuwland tot het Park, beneden van het Westelijk Stoomgemaal tot de Bontepaal, Park, Westerkade, Westplein, Veerkade, Willemskade, Willemsplein, Scheepstimmermanslaan, Zalmkade, Houtlaan en tusschenliggende straten en lanen, Nieuwewerk Westmaaslaan, Westerstraat, Maasstraat, Pelikaanstraat, Westerhaven, Zeemansstraat, Rivierstraat en Javastraat.

11de SMALDEEL.

Leden { E. DEBDES *Westerhaven*, No. 11.
 { J. R. N. J. BIJL *Leuvehaven*, » 245.

De zeeschepen, liggende in de kom der gemeente.

Achtste afdeeling: FEIJENOORD.

Afd. Sm.		Afd. Sm.	
Crooswijk	7 4	Goudschewagenstraat.....	5 5
Crooswijksche Rijweg	7 2	"	5 6
Delftschevaart	3 5	"	6 4
"	3 6	" (Korte)	3 3
"	4 4	Groenelaan	7 3
Diergaardestraat (1ste) ...	7 7	Groenendaal	6 10
" (2de) ..	7 7	Grootemarkt (zuidzijde) ..	2 6
Diergaardekade	7 7	" (noordzijde) ..	4 2
Dirksmitsstraat	7 3	Grootekerkplein.....	3 5
Doelstraat	4 8	"	4 3
Doelwater (Gedempte) ...	3 6	Haagscheveer.....	3 6
Doodehoek	1 1	Halstraat.....	5 3
Draaisteeg (Groote).....	1 1	Halvemaanstraat.....	3 3
" (Kleine).....	6 1	Hang	1 4
Drievriendenstraat	7 7	"	2 6
Dwarsbierstraat.....	1 2	Haringvliet.....	6 8
Eendrachtstraat.....	7 9	Hartmanslaan	7 9
Eendrachtsweg.....	7 9	Heerenstraat	5 1
Eleonorastraat	7 2	Herderinnestraat.....	2 3
Frankenstraat (Lange) ...	5 5	Herderstraat.....	2 3
" "	5 6	Hofdijk	7 5
" (Korte)	5 4	Hofkade ..	7 5
Franschewatertje (Ged)..	3 3	Hofplein ..	7 5
Frederikstraat	7 4	Hofstraat	3 1
Fuijenoord.....	8 4	Hogendorpsplein (van) ...	3 1
Galerij	3 5	Hoofdplein (Oude).....	6 8
Gapersteeg	1 3	Hoofdsteeg	6 1
Geldeloozepad	7 5	" (Korte) oostzijde	5 4
Gelderschekade ..	1 3	" " westzijde	5 3
Glashaven	1 2	Hooimarkt	6 9
Goudscheweg	7 2	Hoogeboezem	7 1
"	7 3	Hoogstraat	3 2
Goudscherijweg	7 2	"	4 1
Goudschesingel ..	7 2	"	4 2
Goudschestraat	7 2	"	4 5
Goudschestr. (Verlengde)	7 4	"	5 3
Goudsche Wagenstraat... 5	4	"	5 4
		"	6 3
		"	6 4
		Houtlaan.....	7 10
		Houttuin.....	6 2

	Afd.	Sm.		Afd.	Sm.
Hoveniersstraat.....	7	3	Lamsteeg (westzijde).....	4	1
Hoveniersdwaarsstraat	7	3	" (oostzijde).....	4	5
Huidebrug	5	3	Lange Warande	7	2
Hugo de Grootstraat.....	7	2	Laurierlaan.....	3	2
Jacobstraat (St.).....	3	6	Leeuwelaan.....	3	2
" ".....	4	4	Leeuwensteeg (Twee)	1	1
Jacobusstraat.....	7	8	Leeuwenstraat.....	3	4
Jaffa.....	7	1	Leuvebrugsteeg	2	1
Janvanloonslaan	7	3	Leuvehaven (Oostzijde) ..	1	1
Javastraat.....	7	10	" (Westzijde) ..	2	1
Jodenlaan	7	3	"	2	2
Jodensteeg.....	1	2	"	2	3
Jonkerfransstraat	7	3	Lindenlaan	7	8
Jonkmansteeg.....	2	2	Lombardstraat (Eerste) ..	4	5
Jufferstraat.....	1	2	" (Tweede) ..	4	6
Kalverstraat.....	4	8	" " ..	4	7
Karnemelkshaven (Ged.)..	7	4	Looijerstraat.....	5	1
Karrensteeg	2	2	Lijnbaanlaan	7	8
Kastanjeplaats.....	2	5	Lijnstraat (Korte)	5	5
Katshoek	7	5	" (Lange).....	5	5
Keerweerlaan	7	9	Maašlaan (Oost)	7	1
Keizerstraat	1	4	" (West)	7	10
Kerklaan.....	7	8	Maastraat	7	10
Kerkplein (Grootte)	3	5	Mannenlaan	7	2
" ".....	4	3	Marktsteeg (Nauwe)	4	2
Kerkstraat (Nauwe)	4	1	" (Wijde)	4	2
" (Wijde)	4	1	Mauritsweg.....	7	8
Kikkersteeg	3	6	Mauritsstraat	7	8
Kipstraat.....	5	3	Meent (Zuidzijde).....	4	6
"	5	4	" (Noordzijde)	4	7
Koestraat.....	6	9	Meermansstraat	7	3
Koningshoofd.....	2	4	Melkmarkt	4	5
Koningslaan	7	7	Molenstraat (Oost).....	6	2
Koningsteeg	1	3	" "	6	10
Korenstraat	5	5	Molsteeg	1	3
Korte Hoogstraat	3	2	Mosseltrap	6	1
Kortenaerstraat....	7	9	Mosterdsteeg.....	3	3
Krattensteeg.....	3	4	Nadorststraat.....	7	8
Kruiskade (noordzijde)....	7	7	Nesstraat (Aert van).....	7	8
" (zuidzijde).....	7	8	Nieuwehaven(Noordzijde) ..	6	10

	Afd.	Sm.		Afd.	Sm.
Nieuwehaven (Zuidzijde)	6	9	Raamstraat.....	3	6
Nieuwehavensteeg.....	6	1	Roodezand.....	3	2
Nieuwemarkt.....	5	3	Rottekade (Linker).....	7	4
Nieuwland.....	2	3	" (Rechter).....	7	5
Nieuwstraat.....	2	3	Rottestraat.....	7	5
Nieuwewerk.....	7	10	Rotterdamschestraat.....	7	4
Noordblaak.....	1	4	Rivierstraat.....	7	10
".....	2	7	Rubroekstraat.....	7	4
".....	2	8	Rijks-Entrepôt.....	7	1
Noordersingel.....	7	5	Rijstuin.....	6	1
Oldenbarneveltstraat.....	7	1	Schavensteeg.....	3	1
Oopstblommerdijkscheweg	7	2	Scheepmakershaven.....	1	2
Oosterstraat.....	7	2	Scheepstimmermanslaan..	7	10
Oostplein.....	6	3	Schiedamschedijk.....	2	1
".....	6	4	".....	2	2
Oostsingel.....	7	2	".....	2	3
Oostvest.....	6	7	".....	2	4
Oostzeedijk.....	7	1	".....	2	5
Oppert.....	3	5	Schiedamschesingel.....	7	9
Oranjestraat.....	1	2	Schiekade (Oostzijde).....	7	5
Oudaenstraat.....	7	3	" (Westzijde)....	7	6
Paardenstraat (Zwarte) ..	7	9	Schildersteeg.....	2	2
Pauwenstraat.....	6	9	Schoolstraat.....	7	3
Paddensteeg.....	3	6	Schotelboschlaan.....	7	5
Pannekoekstraat (Korte)	5	3	Schotschesteeg.....	6	4
" (Lange)	5	1	Schoutenlaan.....	7	1
Park.....	7	10	Schoutensteeg.....	5	4
Pelikaanstraat.....	7	10	Schrijnwerkerssteeg.....	2	3
Peperstraat.....	3	1	Schubdevischsteeg.....	6	5
Pompenburg.....	4	8	Slaakkade.....	7	1
Pottebakkerst.(Boompjes)	1	1	Slagveld.....	7	5
" (Oost).....	6	3	Slepersvestje.....	6	1
Posthoornsteeg.....	1	3	Slentelsteeg.....	2	1
Prinsenstraat.....	5	1	Soetensteeg.....	3	1
".....	5	2	Sophiastraat.....	7	1
".....	5	2	Spaanschekade.....	6	8
".....	5	2	Spinhuiswater.....	3	2
Punt.....	1	2	Spui.....	3	2
Raampoortlaan ..	7	5	Spuiwater.....	3	4
Raamstraat.....	3	4	Stadhuissteeg.....	5	3
			Steiger.....	4	2

		Afd. Sm.			Afd. Sm.
Steiger	4	5	Warmoezersstraat (Verl.)	7	4
"	5	5	Weezenstraat ..	3	2
" (Toe-)	3	3	Wenaplein	7	5
Stokvischwater	3	5	Wenastraat	7	5
Strooveer	7	5	Werffstraat (van der)	7	3
			Westerhaven ..	7	10
Terwenacker	1	1	Westerkade	7	10
Tholenstraat	5	6	Westplein	7	10
Torenstraat	4	3	Westzeedijk	7	10
" (Lange)	3	5	Westersingel ..	7	10
" "	4	3	"	7	9
Tuinderslaan	7	8	Westerstraat	7	10
Turfmarkt	4	6	Westnieuwland ..	2	6
			Willemskade	7	10
Valkensteeg	5	4	Willemsplein	7	10
Vasteland	2	3	Willemsstraat	7	2
Veemarkt	7	2	Witte de Withstraat	7	9
Veemarktstraat	7	2	Wolfshoek	1	3
Veerkade	7	10	Wijnbrugstraat ..	1	2
Vest (Oost)	6	7	" (Korte) ..	1	3
" (Goudsche)	4	8	Wijnhaven (Noordzijde) ..	1	3
"	5	3	" (Zuidzijde) ..	1	2
Vierwindenstraat	3	3	Wijnstraat	1	3
Vischsteeg	1	3	" (Korte)	1	3
Visschersdijk	1	4			
"	2	6	Zalmhaven	2	3
"	2	7	Zandstraat (Westzijde) ..	3	1
"	2	8	" (Oostzijde) ..	3	3
Vlasmarkt	3	2	Zeedijk (Oost)	7	1
Vogelenzang (Nieuwe)	5	2	" (West)	7	10
Vondelstraat	7	3	Zeemanstraat	7	10
Vijversteeg	6	7	Zeevischmarkt	1	4
			Zevenhuissteeg (Sch.dijk) ..	2	4
Wagenstraat (Goudsche) ..	5	4	" (Houttuin) ..	6	2
" " ..	5	6	Zuidblaak	1	3
" " ..	6	4	Zwaanshals	7	5
" (Korte)	3	3	Zwaansteeg	3	1
" (Weste)	3	3	Zwartehondsteeg	1	3
" "	3	3	Zwijnenstraat	2	3
Warmoezersstraat	7	3	Zijl	2	8